

Z OBSAHU	Vůně krve. Utajované mučednictví tureckého biskupa	05
	O posláni kněze vést. Promluva Benedikta XVI. k Roku kněží	06
	Sigmund Freud (I.): Lékař, který se chtěl stát bohem	09
	Bůh ve svátostech. Kněžství Kristovo – kněžství Církve	13

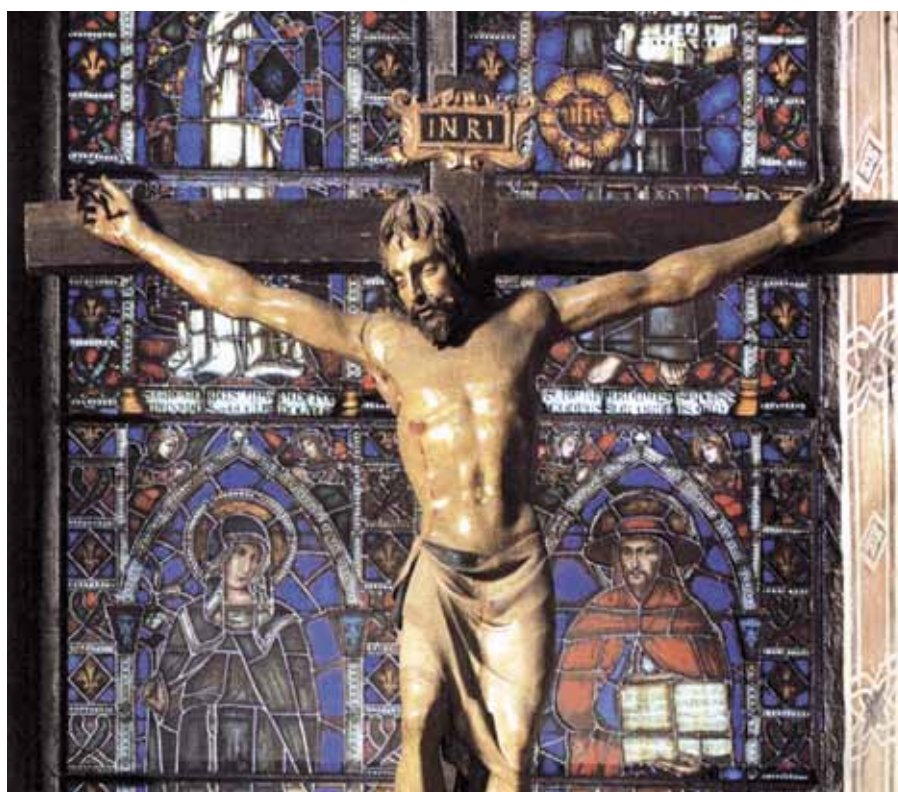
TRADICE OTCŮ

Z kázání svatého biskupa Augustina (354–430)

Církev slaví Janovo narození jako něco posvátného, u žádného jiného světce se jeho narození slavnostně nepřipomíná. Slavíme jenom narození Janovo a narození Kristovo. To musí mít svůj důvod; a jestliže snad o tom vypovíme méně, než by si tak veliká událost zasluhovala, naše přemýšlení o tom je plodnější a hlubší. [...]

Jan jako by stál na rozhraní dvou Zákonů, Starého a Nového. Je představitelem toho, co je staré, a hlasatelem toho, co je nové. Jako představitel toho starého se rodí ze starých rodičů; jako představitel toho nového se projevuje už v lůně matčině jako prorok. Neboť ještě dřív než se narodil, při příchodu Panny Marie, zaplesal v lůně své matky. Už tam bylo naznačeno, čím bude. Ukázalo se, koho je předchůdcem, dřív než byl od něho spatřen.

Zachariáš mlčí, ztratí hlas až do té chvíle, kdy se narodí Jan, předchůdce Páně, a hlas mu vrátí. Co znamená Zachariášovo mlčení, ne-li to, že proroctví zmizelo a že je před hlásáním Krista jakoby skryté a uzamčené? Otvírá se jeho příchodem, stává se jasným, když má přijít ten, který byl prorokován. Otevření úst Zachariášových při Janově narození odpovídá roztržení opony při Kristově smrti na kříži. Kdyby Jan ohlašoval sám sebe, neotevřel by Zachariášova ústa. Uvolňuje se jazyk, protože přichází na svět hlas. Neboť na otázku položenou Janovi, když už ohlašoval Pána: *Kdo jsi?*, on odpověděl: *Já jsem hlas volajícího na poušti*. Jan je hlas, Pán je však ten, o němž platí: *Na počátku bylo Slovo*. Jan byl pouze hlas pro stanovenou dobu; Kristus je Slovo, které bylo na počátku, Slovo věčné.

Donatello: Krucifix (1412–1413). Foto: lib-art.com

Štrasburský spor o kříže pokračuje

Ve středu 30. června se má konat veřejné slyšení Velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku, kde se bude projednávat otázka křížů ve veřejných školách, přesněji řečeno případ Lautsi vs. Itálie. Štrasburský soud povolil, že jednání se mohou jako *amici curiae* zúčastnit některé státy, jež stojí na straně Itálie (např. Bulharsko, Řecko, Litva, Rumunsko – ba i Rusko), ale např. také Evropské centrum pro zákony a spravedlnost; to už 26. května předložilo své písemné námítky.

Na druhé straně právě v této chvíli pohrozil španělský socialistický pre-

miér Zapatero možným zákazem křížů ve Španělsku.

Evropské centrum ve svém tiskovém prohlášení říká, že považuje přítomnost křížů v italských školách za zcela legitimní a že Evropskou smlouvu o lidských právech nelze interpretovat jako právo zavádět do veřejného školství povinný sekularismus. Podobně argumentuje italská vláda, podle níž nemají evropští soudci právo ukládat sekularizaci kterékoli zemi, a zvláště ne Itálii, pro niž je charakteristická katolická identita i praxe.

Dokončení na str. 2 dole

Foto: www.npr.org

Svatý otec slavil vigiliu závěru Kněžského roku se 17 tisíci kněžími z celého světa

V předvečer závěru Kněžského roku se v Římě modlilo s papežem asi 17 tisíc kněží. Vyslechli také svědectví několika kněží, kteří pracují ve farnostech, mezi chudými, mezi drogově závislými a v misiích po celém světě. Pět kněží reprezentujících pět kontinentů kladlo papeži otázky a on odpovídal.

Brazileckému knězi, který řekl, že pracuje ve společnosti, jež už není zcela křesťanská, papež odpověděl, že „pilířem, na němž lze založit své poslání, je ... eucharistie, hlásání slova Božího, charita pro chudé, pro děti a pro trpící“.

Kněz z Pobřeží slonoviny si stěžoval na teologii, která už nemá ve svém středu Krista a katolické pravdy nahrazuje „náozory“. Papež odpověděl, že taková teologie je arogantní a zastíňuje Boží přítomnost ve světě. „Řada teologických směrů, které se vynořily v šedesátých letech, je už passé,“ řekl papež a doporučil, aby každý studoval katechismus katolické církve a byl spojen s papežem a s biskupy.

Slovenský misionář působící v Rusku se ptal na smysl celibátu, který podle něj už neodpovídá dnešnímu světu. Papež odpověděl, že jádrem celibátu je odevzdání celého života Kristu. Ve slavení eucharistie nám Kristus dovoluje užít jeho vlastní Já a sjednocuje nás s ním. „Pro svět bez Boha,“ pokračoval papež, „je celibát velkým pohoršením.“ Ve světě kritizujícím celibát lidé ztrácejí odvahu vstoupit do manželství, protože se bojí jednoznačných závazků, chtějí zůstat nezávislí. Volba celibátu jako odevzdání celého života Kristu je závazkem, který potvrzuje konečné „ano“ manželské slibu. Bez celibátu, a tím i bez manželství, „zmizí celá naše kultura“, řekl papež.

Japonský kněz se zeptal, jak se vyhnout pokušení klerikalismu a odcizení od světa. Na to papež řekl, že slavení eucharistie je místem, kde se můžeme naučit otevřenosti vůči druhým, protože právě zde Bůh ve své pokoře odkládá svou slávu, aby zemřel na kříži, a tak se odevzdal světu.

Kněz z Oceánie mluvil o prázdných seminářích a potřebě nových kněžských povolání. Papež odpověděl, že krizi povolání nelze vyřešit tak, že budeme chápat kněžství jako profesi. Místo toho musíme „zaklepat na Boží dveře a prosit ho, aby nám sešlal povolání, jež potřebujeme“.

Na konec papež vyzval kněze, aby své povolání žili přesvědčivě. „Nikdo z nás by se nestal knězem, kdyby nebyl potkal jiného kněze, jenž hořel láskou ke Kristu.“

Asia News

Dokončení ze str. 1

Ředitel Centra prohlásil, že pravý pluralismus je v Evropě teprve třeba zavést; ten totiž vychází z respektu vůči různým evropským společnostem, k jejich kultuře, identitě a náboženským tradicím. Naopak povinný sekularismus je přesným opakem hodnoty pluralismu, vzájemného respektu a kulturní diverzity.

Konečné rozhodnutí štrasburského soudu lze očekávat ke konci roku.

Otázka křížů ve školách se tedy patrně stane první kauzou, na níž by se mohl začít ujasňovat vztah Evropy k Evropské unii.

Podle ECLJ připravila -mf-

Přítomnost Církve na Komorských ostrovech je tichá, ale aktivní

V sobotu 19. června bude vysvěcen na biskupa apoštolský vikář Komorských ostrovů (v Tichém oceánu) Mons. Charles Mahuza Yava. Podle jeho slov je Církev v místní, téměř výlučně muslimské populaci oblíbená pro charitativní a sociální aktivity. Vikariát zahrnuje Komorskou unii, což je suverénní stát na třech ostrovech, a ostrov Mayotte, francouzské území. Mayotte je sekulární stát uznávající náboženskou svobodu, zatímco na Komorách je islám státním náboženstvím: Církev zde nesmí ani zvonit při náboženských obřadech. Jelikož přestup od islámu ke katolicismu není povolen, sestává katolická obec hlavně z imigrantů. Přesto však, podle slov budoucího biskupa, zde Církev poskytuje humanitní službu všem. Zejména katolická nemocnice na ostrově Velké Komory je oblíbená pro kvalitu svého personálu a služeb.

Fides

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz. Máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem, můžete se zaregistrovat na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

Brno: Pochod pro rodinu

Mladí křesťanští demokraté ve spolupráci s Hnutím Pro život ČR pořádají v sobotu 26. června 2010 v souvislosti s avizovaným pochodem homosexuálních párů *Queer Pride Parade* centrem Brna Pochod pro rodinu.

Cílem akce je poukázat na jedinečnost a nenahraditelnost institutu rodiny, který je v poslední době čím dál více ohrožován ze strany homosexuální lobby. „Považujeme za znepokojivé, když se ve společnosti mluví výhradně o právech těchto menšin, zatímco zájmy tradiční většinové rodiny nikdo nehájí,“ říká předseda Mladých křesťanských demokratů Petr Jurčík.

Mladí křesťanští demokraté chtějí akcí upozornit také na stále hlasitější snahy příslušníků této menšiny prosadit právní úpravy umožňující adopci dětí. „Uspořádání, ve kterém by figurovaly dvě matky či snad dva otcové s možností adopce dětí, považujeme za nepřijatelné a pro společnost nebezpečné,“ uzavírá předseda MKD.

Sraz ve 12 hodin u pasáže Padowetz proti Hlavnímu nádraží. Srdečně jsou zváni všichni, zvláště rodiny s dětmi.

Británie: Interrupce a IVF

Podle údajů uveřejněných na základě Zákona o svobodě informací je v Británii ukončeno ročně 80 těhotenství, jež vznikla *in vitro*. Do toho jsou započítány potraty v rámci „redukce plodů“.

Prof. Bill Ledger, který se zabývá umělým oplodněním, řekl, že „neměl ponětí, že se ukončuje tolik těhotenství po umělém oplodnění“ a označil to za tragédii.

Británie je na čele rozvoje reprodukčních technologií včetně klonování a genetické manipulace s embryi. Jedno z osmdesáti britských dětí pochází z umělého oplodnění.

MKD

Publikován dopis Pia XII. americkému prezidentu Rooseveltovi

Dosud nepublikovaný dopis z 30. srpna 1943, zasláný Piem XII. prezidentu Rooseveltovi, byl nalezen v archivech Kolumbových rytířů a zveřejněn. Dopis obsahuje žádost prezidentovi, aby „ušetřil nevinné civilní obyvatelstvo, kostely a náboženské instituce“. Byl odeslán šest týdnů po spojeneckém bombardování Říma. Nyní je k vidění na výstavě k 90. výročí příchodu Kolumbových rytířů do Říma.

Papež tehdy také povzbuzoval postižené. Po náletu z 19. června 1943 vyšel na náměstí San Lorenzo, aby obyvatele utěšil.

Zenit

Německo: Založen svaz liberálních muslimů

V Duisburgu založili liberální muslimové vlastní svaz. Podle jeho předsedkyně Lamyi Kaddor zastává tento svaz „pluralistický pohled na společnost“ a hlásí se ke svobodnému, demokratickému řádu.

Usiluje o „nedogmatický“ výklad koránu a o plošné vyučování islámského náboženství v německém jazyce.

„Chceme být hlasem mlčící většiny, která nezastává fundamentalistické pozice, ale řídí se heslem ‚žít a nechat žít‘.“

Kipa

New York: Růženec v Central parku

Skupina „mladých dospělých“ při katedrále svatého Patricka pořádá dvakrát měsíčně Růžencovou procházku Centrálním parkem; každý se může přidat. Mladí se sejdou v půl sedmé večer a při procházce se modlí všech pět desátek růžence.

CSPYA

Íránské bezpečnostní složky pálí Bible

Několik set výtisků Starého i Nového zákona spálily bezpečnostní složky v Sar-daši na íránské hranici s Ázerbajdžánem, kam byly tajně proneseny ze zahraničí.

Bible byly určeny pro křesťany a židy, kteří se musejí scházet tajně. Šíření Bible a další křesťanské literatury je v Íránu zakázáno.

Kathnet

Il Messaggero: Nová jmenování v kurii

Italský deník přinesl zprávu o nových jmenováních v kurii. Papež je patrně zveřejní ještě před svou dovolenou. Nového prefekta bude mít kongregace pro biskupy; na tento post je několik kandidátů. Kardinál Kasper bude nahrazen biskupem Kurtem Kochem. Kromě personálních změn má být založena nová papežská rada pro novou evangelizaci Západu. Do jejího čela má být jmenován arcibiskup Fisichella, předseda Papežské akademie pro život.

Kathnet

Brno: Výstava o pronásledování Církve

V interiéru kostela sv. Jakuba v Brně probíhá výstava *Pronásledování římskokatolické církve v Československu v letech 1948–1960*. Je otevřena do konce června 2010.

Brněnské biskupství

Beatifikace otce Jerzyho Popiełuszka

Více než 150 tisíc lidí se v neděli 6. června 2010 ve Varšavě účastnilo beatifikace Jerzyho Popiełuszka, kněze brutálně zavražděného komunistickou státní policií 19. října 1984. Významná událost pro celé Polsko, které dobře rozumí všichni, kdo pamatují dobu komunistické diktatury. Naši vlast zde reprezentoval český primas a pražský arcibiskup Mons. Dominik Duka OP. Za pozoruhodnou lze bezpochyby označit účast matky nového blahoslaveného Marianny Popiełuszkové v pozhnaném věku 100 let.

Liturgii blahořečení slavil prefekt Kongregace pro svatořečení arcibiskup Angelo Amato, který také pronesl homilii. Mimo jiné v ní řekl: „Navštívil jsem několikrát muzeum blahoslaveného mučedníka Jerzyho Popiełuszka a vždycky jsem prožil hluboké pohnutí až k slzám. Fotografie znetvořené tváře tohoto laskavého kněze se podobala tváři zbičovaného a potupeného Krista. Co bylo důvodem takové krutosti? Byl snad otec Jerzy delikventem, vrahem, teroristou? Nic takového. Otec Jerzy byl jednoduše věrným katolickým knězem, který bránil svou důstojnost služebníka Kristova a Církve a svobodu všech, kteří byli stejně jako on ponižováni a utiskováni. Avšak pojmy náboženství, evangelium, důstojnost lidské osoby, svoboda člověka nebyly v souladu s marxistickou ideologií.“

„Proto,“ pokračoval arcibiskup Amato, „se proti němu rozpoutal vražedný

hněv velkého lháře, nepřítele Boha a lidské přirozenosti, toho, který nenávidí pravdu a šíří lež. V dějinách k tomu dochází a ve velké části Evropy té doby bylo světlo myslí zatemněno tmářstvím a dobro zaměněno za zlo. I vaše země se tak stala královstvím teroru, otroctví a falše.

Otec Jerzy nepřistoupil na život v tomto táboře smrti, a pouze duchovními zbraněmi pravdy, spravedlnosti a lásky se snažil vymáhat svobodu svého svědomí jakožto občana a kněze. Zlovolná ideologie však nesnesla zář pravdy a spravedlnosti. A proto byl tento bezbranný kněz sledován, pronásledován, unesen, mučen a jako ten nejhorší zločinec spoután do kozelce a ještě živý shozen se závažím do vody. Jeho vrazi, kteří neměli úctu k životu, neměli respekt ani před smrtí. Odhodili ho, jako se odhazuje mršina nějakého zvířete. Byl nalezen po deseti dnech.“

Způsobený zármutek by nemohl utišit ani pláč všech polských matek, pokračoval Mons. Amato. Při mučení otec Jerzy neprosil vrahy o slitování, jak sami později před soudem vypověděli, a osvědčil se jako odvážný svědek-mučedník Kristův.

„Oběť mladého kněze však nebyla porážkou. Jeho vrazi nemohli zabít Pravdu. Tragická smrt našeho mučedníka se ve skutečnosti stala počátkem všeobecné konverze srdcí k evangeliu. Smrt mučedníků je totiž semenem křesťanů.“

Beatifikace otce Popiełuszka je památným dnem jásotu vašeho národa, řekl

dále kazatel. Otec Popiełuszko je odevzdán oslavený do náruče Matky Církve stejným gestem, jakým prorok Eliáš odevzdal matce vzkříšené dítě.

„Oslavením blahoslaveného Jerzyho Popiełuszka Svatý otec Benedikt XVI. říká Církvi v Polsku: ‚Hle, tvůj syn žije.‘ Je to velký dar velkému národu, jehož kniha svatosti je obohacena o další významnou stránku.“

Poselství, které nám náš blahoslavený mučedník předává, řekl dále arcibiskup Amato, je následující: křesťan je svědkem dobra a pravdy. Otec Popiełuszko v homilii z března roku 1983 řekl: „Křesťanovi nemůže stačit, že jenom odsoudí zlo, lež, zbabělost, násilí, útlak a nenávisť, nýbrž musí být také autentickým svědkem, nositelem a hlasatelem spravedlnosti, dobra, pravdy, svobody a lásky.“

„Nepomíjivé poselství, které má dnes rozbušit naše srdce, tváří v tvář novým perzekucím evangelia a Církve, je to, co Svatý otec Benedikt XVI. předkládá jako syntézu mučednického svědectví blahoslaveného Jerzyho Popiełuszka, který – říká papež – byl knězem a mučedníkem, věrným a neúnavným svědkem Kristovým, jenž prolitím své krve přemohl zlo dobrem,“ řekl v závěru své homilie Mons. Amato.

Účast Marianny Popiełuszkové, matky nového polského blahoslaveného, na slavnosti blahořečení byla pozoruhodným potvrzením neabstraktnosti církevního obřadu. Spolu s ní se beatifikace účastnil také bratr, sestry a další příbuzní. „Po smrti svého syna jsem tonula v slzách, nyní jsem šťastná,“ řekla Marianna Popiełuszková.

Vykonavatelé vraždy otce Jerzyho Popiełuszka byli v Polsku nedlouho poté potrestáni, nyní však opět žijí na svobodě. Jejich nadřízení z ministerstva vnitra nikdy nebyli postaveni před soud. Hrob otce Popiełuszka, který se okamžitě stal cílem poutí mnoha věřících, uctil během jedné ze svých návštěv v Polsku roku 1987 také Jan Pavel II. Svátek bl. Jerzyho Popiełuszka byl stanoven na 19. října, tedy právě na jeho *dies natalis*.

P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana

Bl. Jerzy Popiełuszko. Foto: idlespeculations-terryprest.blogspot.com

VŮNĚ KRVE

Utajované mučednictví tureckého biskupa

Mons. Luigi Padovese, OFMCap. Foto: RaVat

Vatikán by měl být přivyklý krvi mučedníků. V místech levého křídla Svatopetrského náměstí stál kdysi Kaligulův cirk. Právě tam, jak víme z historie, umírali křesťané: kněží i laici, staří i mladí, a dokonce i děti. Rozsápání divokou zvěří nebo pálení jako živé pochodně. Ano, Řím je plný památek na mučedníky.

Tentokrát je to ale nová krev. Biskup Luigi Padovese byl ve Vatikánu dobře známý. Ochotně poskytoval rozhovory Vatikánskému rozhlasu. Nejčastěji komentoval další a další případy násilí vůči tureckým křesťanům nebo liknavost tamní vlády, co chvíli vyhlášující velkomyslné deklarace, ale ve skutečnosti postupující politikou tvrdé ruky vůči místním křesťanům. Naposledy s námi biskup Padovese mluvil v únoru. Připomínal před čtyřmi lety v Turecku zavražděného římského kněze, Andreu Santora, který zahynul ve vlně muslimského pobouření po papežově přednášce v Řezně. „Být křesťanem je konkrétní riziko,“ říkal. „Následování Krista někdy vede až k oběti vlastní krve.“

Biskup Padovese byl zavražděn ve čtvrtek 3. června. Zbývalo jen pár hodin do začátku papežské cesty na Kypr,

kde měl právě tento biskup hrát důležitou roli. Předně proto, že stál v čele tureckého episkopátu, a Turecko od roku 1974 okupuje severní část ostrova. Z druhé, patřil do nejužší skupiny pořadatelů Synody biskupů pro Blízký východ, která proběhne letos v říjnu ve Vatikánu. Zpráva o vraždě vyvolala ve Vatikánu konsternaci. Pokud za vraždou stojí nějaká organizace, zamířila nejvyš, kam se dalo. Výš stojí už jen papež. A ten se za pár chvil vypraví na ostrov, na který mají Turci téměř volný přístup. První věc je tedy bezpečnost papeže. O několik hodin později bylo v Římě odvoláno procesí Božího Těla, které měl vést Benedikt XVI. Oficiálně kvůli nepřízni počasí; vysvětlení, jemuž nikdo nevěřil, protože v té chvíli už nepršelo a předpověď nehlásila další přeháňky. Každý ale pochopil, že na dlouhé trase průvodu nikdo není schopen z hodiny na hodinu zajistit bezpečnost papeže a tisíců účastníků.

Byla tu ale ještě třídní, riskantní cesta. Vatikán i Turecko se od samého počátku snažily celou událost bagatelizovat. Horlivě ze všech stran ujišťovaly, že vražda nemá náboženské ani politické motivace, že útočník měl psychické pro-

blémy a jednal v afektu. Dokud byl papež na Kypru, nikdo tuto verzi nedementoval. Pravdu jsme se dozvěděli až po návratu Benedikta XVI. do Vatikánu. Mlčení prolomil dnes nejvýznamnější reprezentant katolíků v Turecku, biskup Smyrny Ruggero Franceschini. Řekl, že vražda měla formu klasické islámské exekuce, včetně pokřiku „Alláh je veliký“. Vraha znal dlouhá léta, zaručil se za jeho psychické zdraví a potvrdil, že nebyl křesťanem, jak naznačovaly první zprávy. Turecký biskup se netajil ani výčitkou na adresu Říma: cítíme se opuštěni, chceme pocítit, že srdce katolicismu bije také pro nás, řekl biskup Franceschini.

Těžko se divit pocitům tureckého biskupa. V jisté míře se mohou podobat tomu, co pocítovali biskupové v našich zemích, když v dobách komunismu vatikánský sekretariát za jejich zády navazoval vztahy s totalitními režimy.

Na jedné straně je třeba uznat, že situace Vatikánu v minulých dnech byla mimořádně obtížná. Na straně druhé se ovšem lze těžko ubránit dojmu, že máme co do činění s jakousi novou *ostpolitik* vůči některým muslimským zemím. Zakládá se snad na naději, že dvacet let starý úspěch se zopakuje. Nesmíme ovšem zapomínat, že víc než kalkulace kardinála Casarolliho se o něj zasloužil jednoznačný postoj Jana Pavla II., který se v srdci Varšavské smlouvy odvážil mluvit pravdu.

Krzysztof Bronk

Krzysztof Bronk pracuje jako redaktor polské redakce Radia Vaticana.

Být křesťanem je konkrétní riziko. Následování Krista někdy vede až k oběti vlastní krve.

O POSLÁNÍ KNĚZE VĚST

Promluva Benedikta XVI. na generální audienci 26. května 2010

V závěru Kněžského roku se Svatý otec ve svých katechezích zaměřil na podstatné úkoly kněze: učit, posvěcovat a vést. V tomto čísle přinášíme poslední z této trojice katechezí, v níž pojednává o poslání kněze vést, řídit autoritou Krista, nikoli svou vlastní, díl Božího lidu, který mu byl svěřen.

Autorita ve službě Dobru

Jak pochopit v současné kultuře tuto dimenzi, která v sobě zahrnuje pojem autority a má původ v samotném Pánovu pověření pást Jeho stáde? Čím je vlastně pro nás křesťany autorita? Kulturní, politické a historické zkušenosti nedávné minulosti, zejména diktatur ve východní a západní Evropě 20. století, učinily současného člověka podezřívavým vůči tomuto pojmu. Podezření, které se nezřídka vyjadřuje v požadavku nutnosti opustit jakoukoli autoritu, která nepřichází výlučně od lidí, a která by jim naopak měla být podřízena a jimi kontrolována. Právě pohled na režimy, které v minulém století rozsávaly teror a smrt, mocně připomíná, že autorita, jež je vykonávána bez vztahu k Transcendentnu a přehlíží nejvyšší Autoritu, kterou je Bůh, se v každé oblasti nevyhnutelně obrací proti člověku. Je proto důležité uznat, že lidská autorita není nikdy cílem, ale vždycky a jedině prostředkem a že cílem je v každé době nezbytně a vždy lidská osoba, která je stvořena Bohem se sobě vlastní důstojností a je povolána vztahovat se ke svému Stvořiteli během života pozemského i v životě věčném; je to autorita vykonávaná v odpovědnosti před Bohem, Stvořitelem. Takto pojatá autorita, jejímž jediným cílem je sloužit pravému dobru lidí a být transparentností jediného Svrchovaného Dobra, kterým je Bůh, nejenom že není lidem cizí, ale je naopak cennou pomocí na cestě k plné realizaci v Kristu směrem ke spáse.

Služebníci Dobrého pastýře

Církev je povolána a zapojena do vykonávání tohoto typu autority, která je službou, a plní ji nikoli jménem svým, ný-

brž jménem Ježíše Krista, který obdržel od Otce veškerou moc na nebi i na zemi (srov. Mt 28,18). Prostřednictvím pastýřů Církve totiž Kristus pase svoje stáde: On je vede, chrání a napravuje, protože je hluboce miluje. Pán Ježíš, Nejvyšší pastýř našich duší, však chtěl, aby se sbor apoštolů, dnes biskupů, ve společenství s Petrovým nástupcem a kněžími, jejich necennějšími spolupracovníky, podíleli na tomto poslání pečovat o Boží lid, být vychovateli ve víře, orientovat, oživit a podporovat křesťanské společenství nebo – jak praví koncil – „starat se buď přímo, nebo prostřednictvím jiných o vedení jednotlivých věřících v Duchu Svatém k rozvíjení vlastního povolání podle evangelia, k upřímné a činorodé lásce a ke svobodě, k níž nás osvobodil Kristus“ (*Presbyterorum ordinis*, 6). Každý pastýř je tudíž prostředníkem, skrze něhož miluje lidi samotný Kristus. Prostřednictvím naší služby – draží kněží – skrze nás Pán dosahuje k duším, učí je, střezí a vede. Svatý Augustin ve svém *Komentáři k evangeliu svatého Jana* říká: „Pást Pánovo stáde je tedy závazek lásky“ (123,5); toto je nejvyšší norma jednání Božích služebníků, bezpodmínečná láska jako ta, kterou miluje Dobrý Pastýř: plná radosti, otevřená všem, pozorná k bližním, starostlivá vůči vzdáleným (srov. svatý Augustin, *Sermo* 340,1; *Sermo* 46,15), jennocitná vůči slabým, maličkým, prostým, hříšníkům, aby manifestovala nekonečné Boží milosrdenství slovy ubezpečujícími o naději (srov. *Id.*, *List* 95,1).

Třebaže se tento pastorační úkol zakládá na svátosti, není jeho účinnost nezávislá na osobním životě kněze. Být Pastýřem podle Božího srdce (srov. Jer 3,15), vyžaduje hluboké zakořenění v živém

Philippe de Champaigne: Dobrý pastýř (1650–1660)
Foto: Wikimedia Commons

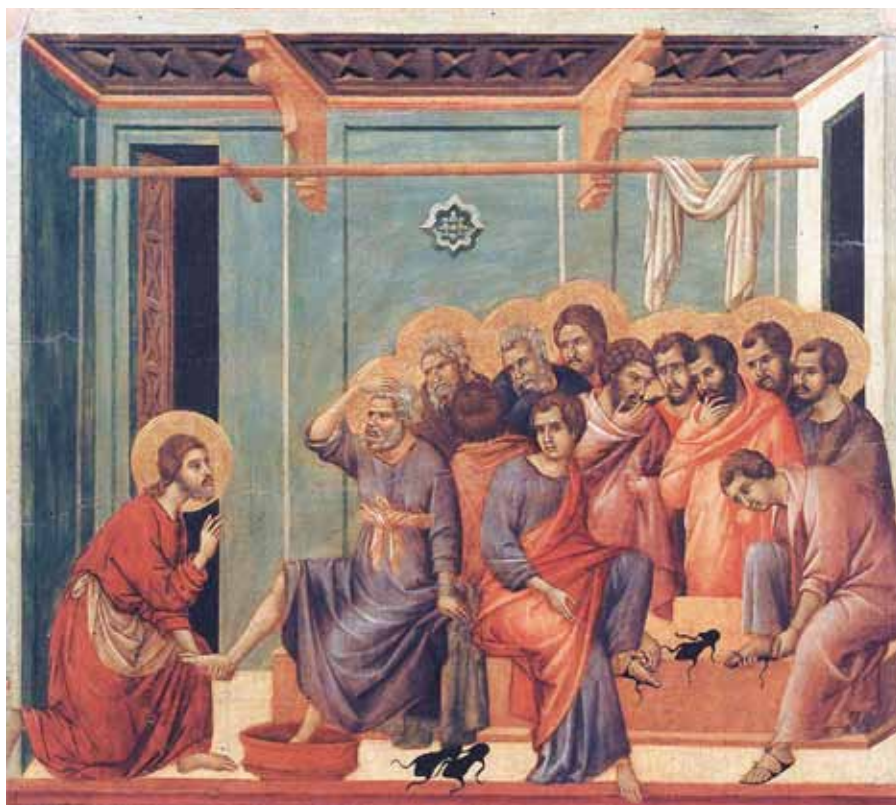
Poslání vést má podobu služby, jež je žita v naprostém darování pro budování stáde v pravdě a svatosti.

přátelství s Kristem nejenom inteligencí, ale také svobodou a vůlí, zřetelné vědomí identity obdržené svátostným svěcením, bezpodmínečnou ochotu vést svěřené stádce tam, kam chce Pán, a nikoli směrem, který se zdánlivě jeví přesvědčivějším nebo snadnějším. To vyžaduje především ustavičnou a postupující ochotu nechat Krista samotného, aby vedl kněžský život presbyterů. Nikdo totiž není reálně schopen pást Kristovo stádce, pokud nežije hlubokou a reálnou poslušností vůči Kristu a Církvi. Poddajnost lidu ke kněžím závisí na poddajnosti kněží vůči Kristu, a proto je základem pastorační služby vždycky osobní a ustavičné setkávání s Pánem, Jeho hluboké poznání a přizpůsobování vlastní vůle Kristově vůli.

Hierarchie – posvátný původ

V posledních desetiletích se přívlastek „pastorační“ často používal téměř v protikladu k pojmu „hierarchický“, stejně tak jako byl ve stejném protikladu interpretován také pojem „společenství“. Možná, že toto je bod, kde může prospět krátká poznámka o slovu „hierarchický“, které tradičně označuje strukturu svátostné autority v Církvi, jež je zřízena ve třech stupních svátosti svěcení: biskupství, kněžství a jáhenství. Ve veřejném mínění se má za to, že skutečnost „hierarchie“ je prvek podřízenosti a právní aspekt. Proto mnozí chápou pojem „hierarchie“ jako protiklad flexibility a vitality pastoračního citění a také jako opak evangelní pokory. Takové pojetí hierarchie je však nesprávné a historicky je také způsobeno zneužíváním autority a kariérismem. Jde však o zneužití a neodvozuje se tedy ze samotné reálné existence „hierarchie“. Je obvyklým míněním, že „hierarchie“ byla vždy něčím, co se pojilo k nadvládě, a nekoresponduje tedy s pravým smyslem Církve, s jednotou v lásce Kristově. Ale jak jsem řekl, je to pomýlená interpretace, která má historický původ ve zneužitích a neodpovídá pravému významu toho, co je to hierarchie. Začneme slovem samotným. Obecně se říká, že slovo hierarchie znamená „posvátná vláda“, ale opravdový význam je jiný, znamená „posvátný původ“. Tato autorita tedy nevychází od samotného člověka, ale má původ v posvátnosti, ve svátosti; podrobuje tedy povolnou osobu mystériu Krista;

Duccio di Buoninsegna: Kristus umývá nohy apoštolům (1308–1311). Foto: lib-art.com

Ježíšův způsob vlády není nadvláda, nýbrž pokorná a laskavá služba mytí nohou, a Kristova královská hodnost není pozemský triumf, nýbrž vrcholí na dřevu kříže, jenž je pro svět soudem a opěrným bodem výkonu autority, která je opravdovým výrazem pastorační lásky.

činí z jednotlivce Kristova služebníka, který jedině jakožto Kristův služebník může řídit a vést skrze Krista a s Kristem. Kdo tedy vstupuje do posvátného řádu svěcení, „hierarchie“, není autokratem, nýbrž vstupuje do nového svazku poslušnosti ke Kristu. Je s Ním spojen ve společenství s ostatními členy svátostného řádu kněžství. A také papež – opěrný bod všech ostatních pastýřů a společenství Církve – nemůže dělat to, co chce; naopak, papež

je strážcem poslušnosti ke Kristu, k jeho slovu, shrnutému v *regula fidei*, v Krédu Církve, a musí jít příkladem v poslušnosti ke Kristu a k Jeho Církvi. Hierarchie v sobě tudíž zahrnuje trojí svazek: nejprve ten ke Kristu v řádu, který Pán dal své Církvi; potom svazek s ostatními pastýři v jediném společenství Církve; a nakonec svazek s věřícími, kteří jsou v řádu Církve svěřeni dotyčnému jednotlivci.

Hierarchické společenství

Rozumí se tedy, že společenství a hierarchie si vzájemně neprotiřečí, nýbrž vzájemně se podmiňují. Tvoří jeden celek (hierarchické společenství). Pastýř je proto pravým pastýřem, když vede a stráží stádce, a někdy i zabraňuje jeho rozptýlení. Poslání kněží vést není srozumitelné mimo rámec jeho výslovného a zřetelně nadpřirozeného pojetí. Za podpory opravdové lásky je však pro spásu každého věřícího obzvláště cenné a nezbytné i v naší době. Je-li cílem šířit Kristovu zvěst a dovést lidi ke spásnému setkání s Ním, aby měli život, pak má poslání vést podobu služby, jež je žita v naprostém darování pro budování stádce v pravdě

Mše svatá na zakončení Roku kněží. Foto: deseretnews.com/AP Photo/Pier Paolo Cito

a svatosti, často proti proudu, a přitom je třeba mít na paměti, že kdo chce být největší, musí se stát nejmenším, a ten, kdo řídí a vládne, zase tím, kdo slouží (srov. *Lumen gentium*, 27).

Kříž jako vrchol autority

Kde může dnes kněz načerpat sílu k takovému plnění vlastní služby v plné věrnosti Kristu a Církvi a s naprostou oddaností stádcí? Odpověď je jediná: v Kristu Pánu. Ježíšův způsob vlády není nadvláda, nýbrž pokorná a laskavá služba mytí nohou, a Kristova královská hodnota není pozemský triumf, nýbrž vrcholí na dřevu kříže, jenž je pro svět soudem a opěrným bodem výkonu autority, která je opravdovým výrazem pastorační lásky. Svatí a mezi nimi svatý Jan Maria Vian-

Není většího dobra v tomto pozemském životě než přivádět lidi k Bohu, probouzet víru, pozvedat člověka z netečnosti a zoufalství, dávat naději, že Bůh je blízko a řídí individuální i světové dějiny.

ney plnili s láskou a oddaností úkol pečovat o jim svěřený díl Božího lidu, projevovali se také jako silní a rozhodní muži s jediným cílem, totiž prosazovat pravé dobro duší. Tak byli schopni osobně zaplatit i mučednictvím za věrnost pravdě a spravedlnosti evangelia.

Největší služba člověku

Drazí kněží, „paste Boží stádece vám svěřené a vykonávejte nad ním dohled, ne proto, že musíte..., ale buďte svému stádcí vzorem“ (1 Petr 5,2). Nemějte proto strach vést ke Kristu každého ze svých bratří, které vám On svěřil, buďte si jisti, že každé slovo a každý postoj, sestupují-li z poslušnosti vůli Boží, přinesou plody; umějte v životě ocenit přednosti a uznat meze kultury, do níž jsme zasaženi, v pevné jistotě, že zvěstování evangelia je ta největší služba, kterou lze člověku poskytovat. Není totiž většího dobra v tomto pozemském životě než přivádět lidi k Bohu, probouzet víru, pozvedat člověka z netečnosti a zoufalství, dávat naději, že Bůh je blízko a řídí individuální i světové dějiny. To je v posledku ten nejhlubší a poslední smysl poslání řídit, které nám svěřil Pán. Jde o formování Krista ve věřících, skrze onen proces posvěcení, kterým je konverze kritérií, hodnotové škály a postojů, aby Kristus mohl žít v každém věřícím. Svatý Pavel svou pastorační činnost shrnuje takto: „Moje děti, znovu vás bolestně rodím, dokud nenabudete podoby Kristovy“ (Gal 4,19).

Drazí bratři a sestry, chtěl bych vás pozvat k modlitbě za sebe, Petrova nástupce, který má specifické poslání řídit Kristovu církev, jakož i za všechny vaše biskupy a kněze. Modlete se, abychom dovedli pečovat o všechny ovce, i o ty ztracené, o stádece, jež nám je svěřeno.

Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(mezititulky redakce)

Kněz má být často ve zpovědnici, a to po obou stranách

Ve čtvrtek 10. června 2010 v bazilice sv. Pavla za hradbami pronesl kolínský arcibiskup kardinál Meisner za přítomnosti několika tisíc kněží meditaci o obrácení a misijním poslání. Zdůraznil v ní, že „největší překážkou při hlásání Krista je hřích, protože znemožňuje přítomnost Krista v našem životě. Proto a rovněž vzhledem k našemu poslání není nic důležitějšího než obrácení. Tam, kde kněz přestává být zpovědníkem, stává se sociálně-pastoračním asistentem. Postrádá pak

zásadní zkušenost pastoračního úspěchu, kterého může být svědkem, když spolupracuje s Bohem na tom, aby hříšník opustil zpovědnici jako znovuzrozený.“

Poukázal na to, že nenachází-li se kněz často po obou stranách zpovědnice – jako penitent a jako zpovědník –, utrpí jeho duše a jeho poslání trvalou škodu. Právě to je podstatnou příčinou krize kněžství posledního půlstoletí. Zdůraznil význam svátosti pokání pro obnovu kněží a vyjádřil názor, že zralost kandidáta ke kněž-

ství je zřetelná, pokud se pravidelně zpovídá alespoň jednou za měsíc. Uvedl také, že během 35 let své biskupské služby poznal nemálo kněží, kteří svou každodenní přítomností ve zpovědnici nakonec dosáhli toho, že věřící začali přistupovat k této svátosti. Připomněl příklad svatého Jana Marii Vianneye, který „se právě prostřednictvím zpovědnice stal velkým misionářem světa a jako zpovědník duchovně přemohl francouzskou revoluci“.

Radio Vaticana

SIGMUND FREUD (I.): LÉKAŘ, KTERÝ SE CHTĚL STÁT BOHEM

Seriál Architekti kultury smrti (16)

Freud si získal nesmírnou popularitu úspěšnou klinickou praxí. Osobní ctižádost revolucionáře ho však odvedla od skutečné služby člověku.

Roku 1896, na cestě na vrchol své kariéry, napsal Sigmund Freud dopis příteli, v němž vyjadřuje svou touhu stát se filosofem: „Jako mladý muž jsem netoužil po ničem jiném než po filosofických znalostech, a nyní jsem se přiblížil k uspokojení této touhy přechodem od medicíny k psychologii.“

Dětství a studia

Narodil se roku 1856 v moravském Příboře jako Sigismund Schlomo Freud. Pocházel z prostředí asimilovaných Židů; jeho otec, tehdy potřeť ženatý, byl obchodník. S manželkou Amálií měl Jakob Freud šest dětí, z nichž Sigmund byl nejstarší. Jako malé dítě měl chuť, katolickou, která ho vodila do kostela. Její poněkud upjatý styl a rozpor mezi hlubokou a upřímnou vírou a kolísající životní praxí velmi silně ovlivnil Freudův pozdější pohled na náboženství. Příborská epizoda byla krátká, stejně jako pobyt v Lipsku. Většinu času trávila rodina následně ve Vídni. Freud měl domácí učitele; pak studoval s vynikajícím prospěchem na prestižním Sperlově gymnáziu.

Bylo mu sedmáct, když začal studovat medicínu, kterou absolvoval roku 1881 opět s vynikajícími studijními výsledky. Zprvu působil jako teoretik; následně získal místo ve vídeňské všeobecné nemocnici – na interně a psychiatrii, a poté si otevřel neurologickou praxi. Poznal řadu neurotiků a hysteriků; práce s těmito lidmi předznamenala vznik psychoanalýzy.

Filosofická východiska

Když bylo Freudovi čtyřicet, zemřel mu otec. Tento významný mezník byl pro něj impulsem pro důkladné studium vlastního nitra. Filosofie Sigmunda Freuda byla

jednoduchá a byla redukována na aplikovaný vědecký materialismus. Freud se přiznával k vděčnosti a závaznosti Schopenhauerovi a Nietzschemu, zejména za to, že rozpoznali v člověku mimorozumový prvek. On sám však racionálně a iracionálně v člověku uvést v soulad nedokázal. Váhal, zda znalosti, které o člověku získáme čistě vědeckým zkoumáním, mohou být použity k potlačení jeho iracionality tak, aby potřeby jednot-

livce mohly být sladěny s potřebami společnosti jako celku.

Freud byl vědec (či se za něj alespoň pokládal), ale věda sama nebyla s to uspokojit jeho osobní ambice. Chtěl být víc než vědec, totiž revolucionář, a proto spojil své vědecké poznatky s dávnými mytologickými prvky, které měly zajistit nejen širší perspektivu pro vnímání člověka, ale zejména nesmrtelnost svému autorovi. Avšak jeho filosofický odkaz světu, tvořený dvěma zcela neslučitelnými a protikladnými prvky, nemůže být ničím soudržným: na jedné straně slibuje svobodu, na druhé však zaručuje chaos. Má za cíl porozumět člověku, ve skutečnosti ho však redukuje na hříčku nervových vláken.

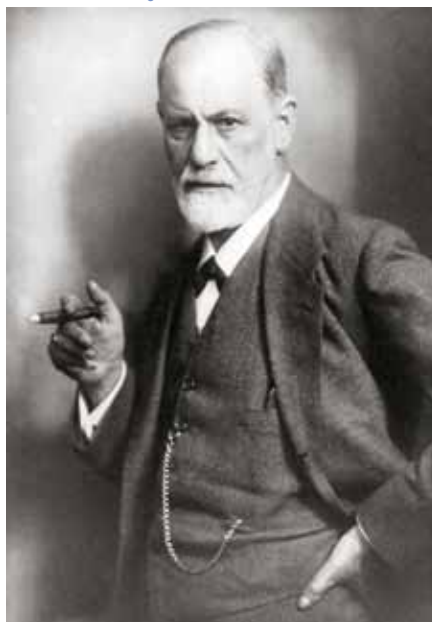
Na jedné straně slibuje svobodu, na druhé však zaručuje chaos. Má za cíl porozumět člověku, ve skutečnosti ho však redukuje na hříčku nervových vláken.

Psychologická revoluce

Freud toužil „propíchnout jedovatou bublinu hrdosti v člověku“. Lidskou hrdost již poznamenaly, soudil, dvě intelektuální revoluce. První z nich byl kopernickový obrát v matematice a astronomii, který lidstvo vytrhl ze sebestřednosti odmítnutím postavení jeho pozemského příbytku jako středu Všemohíra. To byla revoluce *kosmologická*. Po Darwinovi se člověk už nemohl tvářit, že nemá nic společného s divokými zvířaty. To byla revoluce *biologická*. Freud obnažil nevědomí člověka a odhalil silné iracionální podněty, které jím hýbou, čímž lidstvo zbavil iluze o sebeovládání. To měla být revoluce *psychologická*.

Jak se poznání vědy rozvíjelo, člověk se pro Freuda vytrácel. Jelikož věda nahradila náboženství, začal se pomalu rozpouštět smysl morálky. Nepříjemný proces sebepoznání lidstva ve světle vědy člověka pokořil. Nezdálo se, že by revoluce zlepšila lidský úděl. Namísto útěchy vydobyla tato revoluce jen ztrátu iluzí.

Sigmund Freud. Foto: Wikimedia Commons

Zrození psychoanalýzy

Roku 1900 publikuje případ ženy označované jako *Anna O.* Jednalo se ve skutečnosti o Berthu von Pappenheim, židovskou intelektuálku a průkopnickou feministku, která byla v léčení Freudova přítele doktora Breuera. Anna O. velmi trpěla. Breuer léčil ženu, jež se starala po nocích o nemocného otce, nejprve klidem na lůžku a později hypnózou. Komplikovaný a pozoruhodný případ Freuda zaujal a byl předstupněm vzniku psychoanalýzy.

V této souvislosti se objevuje výraz vytěsnění (u Anny O. šlo o vytěsnění podvědomé nenávisti k otci), jeden z nejdůležitějších obranných mechanismů, pomocí něhož se člověk chce zbavit všeho, co je spojeno s nelibostí svázanou s uspokojováním pudů, nejčastěji sexuálních. Učení o vytěsnění se vzápětí stalo základem pochopení neuróz. Freud již nepojmenoval tuto metodu *katarzí* jako dříve, ale *psychoanalýzou*, časem se vzdal hypnózy a nahradil ji „psychoanalytickou pohovkou“.

Psychoanalýza nepochybně vznikla na objednávku doby. Vídeň byla pod vnějším pláštěm počestnosti městem velmi rozvolněné morálky. Z obrovského rozporu skutečně pramenily četné psychické poruchy. Společnost dlouho odmítala uznat psychoanalýzu, která pracovala se sny, s chybnými úkony, přeroknutím, s mytologií, s infantilní sexualitou, symboly, s pudy a řadou hypotéz, a jako taková vlastně nepředstavovala ucelený a jednoznačně ověřitelný model a teorii. Navíc s postupem času Freud své myšlenky korigoval, rozšiřoval a přetvářel, třebaže, jak sám zdůrazňoval, „učení o odporu a vytěsnění, o nevědomí, o etiologickém významu sexuálního života a důležitosti dětských zážitků zůstávají hlavními pilíři této teorie“.

Výklad snů

Psychoanalýza jako terapeutická metoda si postupně začínala získávat stále více vyznavačů, kteří ji obohatili o své vlastní doktríny, názory a postupy. Brzy došel k přesvědčení, že jsou to snové sekvence, co stojí za pozornost. U příležitosti své přednášky *Psychoanalýza a teorie libida*, ve které jako by načrtl svůj výzkum-

ný program, k této otázce napsal: „Vyplátilo se zabývat se blíže vysvětlením snů, neboť analytická práce ukázala, že dynamika tvorby snů je tatáž jako dynamika tvorby příznaků. Zde stejně jako tam rozpoznáváme střet dvou tendencí, jedné nevědomé, jinak vytěsněné, jež usiluje o uspokojení – o splnění přání, a jedné náležející pravděpodobně k vědomému Já, odmítající a vytěsňující; výsledkem tohoto konfliktu je kompromisní řešení – sen, příznak –, v němž obě tendence našly svůj nedokonalý výraz.“

Freudova psychologická revoluce nedokázala zlepšit lidský úděl. Namísto útěchy vydobyla jen pokoření člověka, úpadek morálky a ztrátu iluzí.

Teoretický význam této shody je zřejmý. Protože sen není patologickým jevem, podává tato shoda důkaz o tom, že ty duševní mechanismy, které vytvářejí příznaky nemoci, jsou přítomny také již v normálním duševním životě, že pro normální i abnormální platí tatáž zákonitost a že výsledky bádání prováděného na neuroticích anebo duševně nemocných nemohou být bez významu pro pochopení zdravé psýchy. [...] Podařilo se mi prokázat, že sny mají smysl, který lze uhadnout. [...] Četné nápady snícího odhalily myšlenkový útvar, který již nebylo možné označit za absurdní či zmatený, jednalo se o hodnotný psychický výkon, jehož byl zjevný sen pouze deformovaným, zkráceným a špatně pochopeným překladem povětšinou do vizuálních obrazů. Tyto latentní snové myšlenky obsahovaly smysl snu, jehož zjevný obsah byl pouze klamem, fasádou, na kterou sice mohla navázat asociace, ale nikoli výklad... Sen je splněné přání. Je stejně nesrozumitelný jako neurotický příznak a potřebuje rovněž výklad.“

V téže přednášce načrtl řadu svých základních pojmů a koncepcí: dětská sexualita, vývoj libida a stupňů ukojení sexuálního pudu, oidipovský komplex, předpoklad nevědomých duševních pocho-

dů, učení o odporu a vytěsnění, přenosové neurózy a narcismus, sublimace, stádní pud, puzení k smrti a destrukční pud.

Pojetí agrese

Zajímavě se Freud dívá na agresi. Agrese pro něj zpočátku představuje jednu ze složek sexuálního pudu, později formuluje jinou teorii: ta předpokládá, že existují dva stejně silné biologické pudy, navzájem protichůdné: pud života (*eros*) a pud smrti (*thanatos*). Boj těchto dvou tendencí je činitelem, který určuje způsob lidské existence. Pud smrti musí být směřován vně, aby neničil vlastní organismus, v němž přebývá. Tak vzniká agresivita čili destruktivní pud. Agrese může být obranná, spojená s touhou pomoci, nebo, je-li do ní zapojeno libido, nabývá podoby sadismu.

Sebepřecenění

Jistě lze v mnoha směrech ocenit upřímnou snahu Sigmunda Freuda nalézt pravdu. Usilovně klinicky pracoval (někdy i dvanáct hodin denně), protože byl nucen zabezpečit rodinu – manželku Marthu a šest dětí, později i matku a švagrovou. Až na samém konci života, již těžce nemocný a zaskočený anšlusem Rakouska, emigruje jako Žid za již velmi vypjatých okolností roku 1939 do Londýna. Tam krátce poté volí v závěrečném stadiu rakoviny dobrovolnou smrt.

Freud byl o ryzosti svých úmyslů přesvědčen; kolem roku 1900 si poznamenal: „Příroda mi dala neohroženou lásku k pravdě, smělý pohled nestranného badatele, správné oceňování života a schopnost namáhat se a nalézt zálibu ve své práci.“ Autor velkého množství podnětných a v jádru ne vždy chybných teorií však bohužel podlehl pýše; právě proto, že se nepovažoval za lékaře, ale filosofa. Že tím prokázal službu kultuře smrti, si dokážeme v příštím čísle, kde si položíme otázky, čím je Freudova filosofie zejména škodlivá.

Josef Mudra

(mezititulky redakce)

Seriál vzniká podle knihy

Donald De Marco – Benjamin Wiker:

The Architects of the Culture of Death.

Ignatius Press, San Francisco 2004,

ISBN 1-58617-016-3, 410 stran.

DŮVODY, PROČ NEUČIT SEXUÁLNÍ VÝCHOVU

Hnutí Pro život ČR obeslalo přes čtyři tisíce základních škol publikací Melvina Anchella *Důvody, proč neučit sexuální výchovu*, která se věnuje praktickým dopadům tzv. školní sexuální výchovy. Předmluva z publikace, kterou zde otiskujeme, shrnuje základní důvody, proč výuka sexuální výchovy děti poškozuje.

Zkrácená verze publikace Melvina Anchella se věnuje praktickým dopadům školní sexuální výchovy. I když text vznikl již v roce 1991, uvedené informace jsou nadčasové. Publikace vynikajícím způsobem napomáhá pochopení dynamiky vývoje dětí a ukazuje, jak přirozený vývoj pohlavního zrání neznásilňovat, ale citlivě doprovázet.

Ministerstvo školství vydalo na jaře 2010 doporučení (nikoli nařízení) pro zapracování „sexuální výchovy“ do osnov základních škol. Toto doporučení včetně doprovodných materiálů bylo vytvořeno úzkou skupinou odborníků s radikálními názory bez možnosti veřejné diskuse. Výsledek jejich práce proto logicky představuje nestandardní přístup k celé problematice. Není divu, že realizace navržené „sexuální výchovy“ se setkává s kategorickým odporem rodičů, občanských sdružení, Církve i odborníků.

Doporučujeme proto nabídku ministerstva nevyužít a sexuální výchovu do osnov nezařazovat, ale s celou problematikou se podrobně seznámit. Zbytečné chyby ve výchově žáků poznamenají tyto děti na celý život, a rodiče z toho nebudou obviňovat anonymní ministerské úředníky, ale konkrétní vyučující a ředitele škol, kteří přirozeně nesou za školní výchovu dětí hlavní zodpovědnost.

Záminky pro zavedení „sexuální výchovy“

Zavedení „sexuální výchovy“ je doporučeno jako prevence pohlavně přenosných onemocnění, nečekaných těhotenství, sexuálního zneužívání dětí a má sloužit k vstřícnému přijímání homosexuálního chování.

Prakticky stejné záminky byly uváděny pro zavedení sexuální výchovy v roce 1994. Jak se ale ukázalo, jednalo se o argu-

menty mylné. Současné statistiky dokládají pozitivní trend ve zmiňovaných oblastech, a to i přes tehdejší odmítnutí „sexuální výchovy“, nebo právě díky němu.

Společným jmenovatelem všech výše zmíněných negativních jevů je promiskuita. Tu však „sexuální výchova“ nijak neřeší, naopak ji předpokládá a předkládá u dospívajících jako normální jev, a tím ji povzbuzuje.

Neexistuje žádný důvod pro zavádění speciálního předmětu. Naopak, zavedení „sexuální výchovy“ vzbuzuje velký odpor ze strany rodičů, kterým jde o dobro jejich dětí. Bylo by naopak přirozené zařa-

dit prevenci promiskuity do již zavedené rodinné výchovy, kde lze zároveň vhodně vysvětlit souvislosti a důsledky.

Falešná východiska „sexuální výchovy“

Navržená „sexuální výchova“ na prvním místě naprosto ignoruje psychodynamiku lidského vývoje v oblasti sexuality. Navíc mlčky předpokládá řadu ideologických představ, které jsou v hrubém rozporu s lidskou přirozeností. Sexuologové překročili hranice svého oboru a nekvalifikovaně zasáhli do filosofie, psychologie, psychiatrie a pedagogiky. To, co nazývají „sexuální výchovou“, je ve skutečnosti jen „sexuální instruktáž“, která nemá s pravým významem slova „výchova“ nic společného.

Cílem „sexuální výchovy“ je tak v podstatě návod, jak žít neplodný promiskuitní život bez zdravotních následků. Zvolený cíl za cenu krátké rozkoše dlouhodobě přináší osamocení, strach, vyprahlost, bolest a beznaděj.

Hlavním mylným východiskem je materialistická filosofie, v jejímž rámci se na člověka nahlíží jen jako na sociálně rozvinuté zvíře. Sexualita se stává odlišnějším, redukovánou na animální úroveň. Nejdůležitější je funkce tělesných orgánů a způsob, jak z nich vydobýt maximum rozkoše (rekreační sex). Je popřen základní charakter lidské sexuality – její personální rozměr. Intimní spojení má vyjadřovat bezvýhradné darování jednoho druhému. To je však popíráno a děti jsou vedeny k sobectví a hédonismu podporou masturbace a k degradaci druhého na nástroj rozkoše – „když si nevyhovujete, tak se rozejdete“.

Během celé výuky je dále popřena přirozená intimita lidské sexuality, která pramení v přirozené exklusivní monoga-

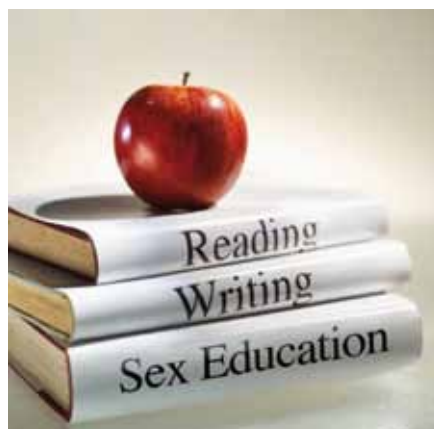

Foto: newmexicoindependent.com

Cílem navrhované „sexuální výchovy“ je v podstatě návod, jak žít neplodný promiskuitní život bez zdravotních následků. Zvolený cíl za cenu krátké rozkoše dlouhodobě přináší osamocení, strach, vyprahlost, bolest a beznaděj.

mii. Typickou reakcí na popření intimity a monogamie je například žárlivost. Vyučujícím i dětem je ale podsouváno, že přirozený stud, který odráží intimitu lidské sexuality, je vadou. Přirozeným důsledkem popření intimity u žáků i vyučujících je degradace důstojnosti sexuality, skrytí se za hrubost, oplzlost nebo zdánlivou sterilní odbornost. Děti mají být dokonce formou zážitkových her nuceny k verbální transvestii a prostituci ničící jakékoli zábrany. Tím je otevřena brána promiskuitního chování. O jak chybné východisko se jedná, se ukáže, když si představíme, že bychom do třídy pozvali prostitutky/ky, aby žákům ukázali různé polohy nebo po žácích chtěli praktický nácvik. Ten by byl ve skutečnosti zcela v souladu s duchem „sexuální výchovy“ a autoři ho zřejmě nedoporučili jen proto, že nevhodnost celého přístupu by pak vyšla až příliš najevo.

Úhelným kamenem „sexuální výchovy“ je skutečnost, že přirozenou sexualitu zbavuje rozměru plodnosti. Děje se tak prostřednictvím masivního zaměření na antikoncepci. Umělým odtržením plodnosti a sexuality se ale ničí měřítko pro posouzení, co je deviací, co člověku škodí, a co ho naopak rozvíjí. Skupinový sex, promiskuita, anální praktiky (homosexualita) a další jsou přijímány. Zároveň je neustálým vnučováním antikoncepce vytvářeno prostředí trvalého strachu. Početí je chybou a vlastní dítě se stává nepřitelem, před kterým je nutno se chránit. Mezi „ochranu“ patří dokonce i jeho zabítí – umělý potrat. Zranění z umělých potratů si pak dívky nesou po celý život. Příčinou všech negativních dopadů „sexuální výchovy“ je nelidské zúžení a degradace lidské sexuality.

Zdravá sexualita

Je naopak vhodné, když škola alespoň trochu vyvažuje komerční tlak časopisů, filmu a internetu, než aby jejich vliv zesilovala.

Děti toho dnes o antikoncepci, homosexualitě a pohlavních nemocích vědí velmi mnoho. Často jsou přestrasené a neurotizované ze samých negativ spojených s intimním životem. Kolik toho však vědí pozitivního o základních tématech nutných pro šťastný život?

Vědí vůbec žáci, že láska není citová zamilovanost, ale rozhodnutí vůle chtít pro druhého dobro a darovat se mu? Kolik z nich ví, že důkazem lásky je oběť? Kolik toho vědí o rozdílném vnímání sexuality u mužů a žen?

„Sexuální instruktáž“ do školních lavic nepatří. Místo toho by se zde mělo hovořit o pravém přátelství, které pramení v lásce a jehož vrcholem je manželství. O tom, že úspěch manželství je založen na slibu věrnosti a že věrnost si nelze vyzkoušet životem „na hromádce“.

Kolik toho děti vědí o pravém přátelství, které pramení v lásce a jehož vrcholem je manželství? Vědí, že při manželském slibu se muž a žena bezvýhradně vzájemně odevzdávají na celý život? Kolik jich ví, že úspěch manželství je založen na slibu věrnosti a že věrnost si nelze vyzkoušet životem „na hromádce“? Vědí, že instituce manželství slouží především k ochraně ženy a dětí? Vědí, že muž potřebuje říct své jasné ano, jinak má pocit, že byl do soužití vmanipulován? Vědí, jaké vlastnosti má mít budoucí partner pro celý život? Vědí, že smysl pro oběť patří ke každému vztahu? Vědí, jak předejít rozvodu? Vědí, že rozvod zraňuje především děti? Vědí vůbec, že je možné žít šťastný život s jedním partnerem po celý život?

Kolik z nich ví, že intimita a stud jsou nezbytné a zdravé prvky patřící k sexualitě? Vědí, z čeho pramení jejich důstojnost a nedotknutelnost jejich těl? Kolik dívek a chlapců si uvědomuje, že panenství a panictví je nádherným darem, darem, který lze darovat druhému pouze jednou? Vědí dívky, že první partner se jim nesmazatelně „vtiskne“ do duše?

Vědí, že přijetí dítěte obohatí jejich život a je nutné, aby člověk plně dozrál?

Vědí, že ženské tělo umožňuje přirozenými pochody řídit plodnost a žena si nemusí ničit tělo hormony a degradovat se, aby byla vždy k dispozici? Vědí, že periodická zdrženlivost dělá partnery vzájemně atraktivnější, předchází nudě a tělo ženy ve vztahu přirozeně nabývá důležitosti? Vědí, že periodická zdrženlivost zároveň pomáhá zvláště u mužů posilovat vůli, aby nebyli slaboši, což se pozitivně projevuje v celém vztahu, zvláště při výchově dětí? Uvědomují si děti, že když se chlapec nechce ovládnout před manželstvím, bude tím větší sobec po sňatku?

A protože státní školství je nadkonfesní, patří k základnímu vzdělání i obeznámení s pohledy na sexualitu ze strany náboženských vyznání. Vědí žáci, že dnes všeobecně přijímaný praktický materialismus nabízí sice bohatou a rychlou rozkoš, ale cenou za ni je vyprahlost, pocit životní prázdnoty a smrt bez naděje? Křesťanství je dnes okrajovou alternativou, ale důrazem na oběť, rozum a řád přináší život v plnosti jak zde, tak po celou věčnost.

Hodiny již zavedené rodinné výchovy jsou na rozdíl od nebezpečného torza „sexuální instruktáže“ možná onou přiměřenou a vhodnou příležitostí, kde se lze s dětmi nad těmito otázkami zamýšlet.

Spolupráce rodičů a školy

Pokud nebudeme děti povzbuzovat v promiskuitě, nebudeme muset řešit AIDS, rakovinu děložního čípku, dopady užívání hormonální antikoncepce, nechtěná těhotenství ani postabortivní syndrom. Je vážným omylem myslet si, že poklesky spočívají především v nevědomosti. Zkušenost mnoha generací potvrzuje, že zvláště u mládeže se jedná především o slabost vůle. Ta je zvláště oslabena při falešném pocitu bezpečí (prezerativ, pilulky).

První, kdo má výsadní právo i povinnost o těchto intimních otázkách děti informovat, jsou rodiče. Je samozřejmě jediné dobře, když škola s rodiči nalezne společnou řeč o tom, jak bránit promiskuitě a komerčním snahám udělat z dětí zotročené konzumenty produktů erotického průmyslu.

Radim Ucháč
Hnutí Pro život ČR

Foto: catholicfire.blogspot.com

BŮH VE SVÁTOSTECH

Kněžství Kristovo – kněžství Církve

Kněžství je svátost, skrze kterou pokračuje v Církvi až do konce časů poslání, které Kristus svěřil svým apoštolům. Je to tedy svátost apoštolské služby. Člení se na tři stupně: biskupství, kněžství a jáhenství.

„Kristus je pramen veškerého kněžství. Neboť starozákonní kněz byl jen jeho předobraz, kdežto kněz Nového zákona působí v jeho osobě.“ (S. th. III, 22, 4) Takto svatý Tomáš vyjádřil vztah mezi Kristem a knězem Církve. Kněžství Církve je pouze účast v jediném kněžství Ježíše Krista, velekněze Nového zákona, jenž obětí nekonečné ceny, přinesenou na kříži, zprostředkoval smír mezi nebem a zemí a zasloužil všechny milosti, jichž je nám třeba na cestě spásy. Jen v závislosti na něm, na jeho poslání, na jeho moci, na jeho milosti jednájí kněží, jeho pokračovatelé.

Alter Christus

Úkolem kněze je být prostředníkem. Ježíš Kristus je naším jediným prostředníkem,

jak prohlašuje svatý Pavel (1 Tim 2,5), takže zaslouží-li si ještě jiní tohoto názvu, tedy jen potud, pokud mají podíl na jeho prostředkující a kněžské činnosti. Lidská přirozenost Kristova je tak spojena s jeho přirozeností božskou, že tvoří jednotu v božské osobě Slova. Olej božství posvěcuje, proniká lidskou přirozenost Božího Syna. Toto osobní spojení lidské přirozenosti s božskou, proniknutí Ježíšova člověčenství božstvím znamená jeho posvěcení na kněze. Kristus jako prostředník mezi nebem a zemí je obětí a obětí zároveň. Vždyť jen proto přišel a proto na sebe vzal lidskou podobu, aby učinil mír, zničený prvním hříchem. A jeho obětí právě tak jako přinášení míru duším vzdáleným od Boha se účastní všichni ti, kdo se nazývají kně-

žími. Kněz je často označován jako *alter Christus* – druhý Kristus. To proto, že je pokračováním Krista na zemi.

Historický vývoj

Historické prameny mluví už začátkem druhého století o biskupech, kněžích a jáhnech.¹ Tyto tři stupně se nazývají vyšší svěcení. Zhruba v polovině třetího století se z jáhenské služby začíná odvozovat tzv. subdiakonát (podjáhenství) a zavádějí se také tzv. nižší svěcení: ostiariát, lektorát, exorcistát a akolytát. Nejstarší zmínku o nižších svěceních máme u papeže Kornelia, který zemřel roku 253. Čtvero nižších svěcení mělo pozvolna připravovat budoucího kněze na jeho těžký a svatý úkol. V dřívějších dobách znamenala tato jednotlivá svěcení určité

úkony chrámové služby, které v průběhu dějin buď přešly prakticky v úkony kněžské, nebo byly svěřeny laikům.

Apoštolské listy Pavla VI. (*Ad pasendum, Ministeria quaedam* ze dne 15. 8. 1972) mluví o nižších svěceních a službách (*ministraciones*), které jsou dvě: lektor a akolyta. Biskupské konference mohou podle potřeby zřídit službu ostiáře, exorcisty, katechisty. Tyto všechny druhy služeb nemají povahu svátosti, ale jsou svátostinami.

Tři stupně svátosti kněžství

Vlastními svátostnými stupni jsou diakonát, presbyterát a episkopát. Nejsou to však tři různé svátosti, nýbrž tvoří dohromady jednu svátost svěcení kněžstva. Kněžská moc v celé své plnosti je obsažena v episkopátu, v méně dokonalém stupni v presbyterátu, nejnižší stupeň účasti na kněžské moci je diakonát.

Jáhenstvím na sebe budoucí kněz přijímá těžkou povinnost celibátu, ale také sladkou povinnost modlitby breviáře, která mu má být oporou v životě, útěchou ve chvílích, kdy se o něj pokouší zármutek, a stálým pozvedáním mysli k věcem, které přesahují tento bědný svět. Celibátem se má zbavit všeho, co poutá člověka k tomuto světu, aby mohl žít jen Bohu a své povinnosti; modlitbou breviáře má být ve stálém spojení s Bohem, k němuž má jít sám a vést duše sobě svěšené. Dostává se mu podíl v moci Kristově a otvírá se mu brána k svatému kněžství, které může ještě vyvrcholit a být dokonáno ve své náplni, ve svěcení biskupském, které obsahuje plnost kněžské moci, svěšené Kristem Církvi.

Tak se postupně Kristovo kněžství jako by přelilo v duši muže, který je označen nezrušitelným znamením, charakterem věčného kněžství Kristova. Když biskup při kněžském svěcení vzkládá ruce na svěcence a pronáší konsekratorní modlitbu, je do tohoto slzavého údolí postaven nový nositel nesmírné Kristovy moci.²

Všechny stupně kněžského svěcení, jež tvoří nerozbornou jednotu, mají blízký vztah k eucharistii. Kněžství uschopňuje člověka k proměňování chleba v tělo a vína v krev Páně a k přinášení nejvyšší oběti Bohu jménem Kristovým. Já-

hen přisluhuje přímo knězi obětujícímu a může rozdávat lidu svatou eucharistii.

Udělovatel kněžství

Přisluhovatelem kněžského svěcení je podle učení katolické Církve pouze biskup, neboť jen on má takovou plnost kněžství, že je může rozdávat také druhým. Tak učí všechny sněmy, jež se zabývají otázkou kněžského svěcení, tak učí celá patristická tradice. A z Písma svatého je patrné, že jen apoštolové vzkládáním rukou udělovali kněžské svěcení.

Pán Ježíš, jediný velekněz, král a prorok, zůstává prostřednictvím svých vysvěcených služebníků, biskupů, kněží a jáhnů, svátostně přítomen ve své Církvi. Ve svých služebnících kráčí v čele svého stáda sám Kristus. A poněvadž není Církev bez eucharistie, nebyla by Církev ani bez svátosti, která jí dává kněze.

Foto: catholickey.org

Přijemce kněžství

Přijmout svátost kněžského svěcení může každý svobodný muž, který je pokřtěný a má podle mínění svého biskupa takové vlastnosti, které jsou vyžadovány církevními zákony: svoboda od jakéhokoli nucení, neporušená víra, správný úmysl, náležité znalosti, dobrá pověst, bezúhonné mravy, osvědčené ctnosti a vhodné tělesné a duševní vlastnosti (viz CIC 1026–1039).

Žena nemůže přijmout žádné svátostné svěcení. Důvodem není její vlastní přirozenost, nýbrž pozitivní zákon (1 Kor 14,34; 1 Tim 2,2n.). Jáhenky (diakonky) v prvotní Církvi, které byly jakousi obdobou našich řeholních sester, pečovaly o náboženské poučování žen a dívek, pomáhaly při jejich křtu ponořením a věnovaly se skutkům křesťanské charity. Svatý Epifán poznamenává: „Třebaže je v Církvi řád diakonisek, není ustanoven k úkonům kněžským..., nýbrž proto, aby bděly nad mravy ženského pohlaví.“ (*Haer.* LXXIX, 3.) „Od té doby, co je svět, domnívá se světec, nikdy žena nesloužila Pánu jako kněžka.“ (tamtéž, LXX, 2, srov. Tertulián, *De vel. virg.* 9)

Tak jako Kristus si volil apoštoly, tak si apoštolové volili své nástupce. Církevní autorita dnes zastupuje Krista a apoštoly. A proto i kdyby měl někdo sebevětší touhu přijmout kněžství, nestačí tato touha, není-li povolán, vyvolen a připuštěn biskupem. Povolání ke kněžskému stavu znamená tedy zásah církevní autority na místě samého Krista. Vnitřní nutkání a touha není neomylným kritériem kněžského povolání, třebaže obvykle předchází vnějšímu povolání ze strany církevní autority. Nedbat vnitřní touhy, která odpovídá přirozené a nadpřirozené psychologii člověka, by ovšem mohlo znamenat nebezpečnou hru s věcí příliš vážnou, jakou je volba stavu; ale tato vnitřní přitažlivost, jakou působí kněžství na duši a vyvolává v ní svaté touhy, nestačí, dokud nepřistoupí povolání ze strany církevní autority. Praví-li svatý Pavel: *Nikdo si však nemůže tu důstojnost vzít sám, nýbrž musí být povolán od Boha*, (Žid 5,4) je třeba rozumět těmto slovům ve smyslu povolání ze strany Církve, která zastupuje křesťanům autoritu Boží.

Foto: Flickr, Lawrence OP

Účinky svátosti kněžství

V síle volání Božího, kterým je přitahován ve svém srdci a kterým ho povolává Církev, bere člověk na sebe Kristův úkol, který nebude snadný. Proto Bůh dává v této svátosti i potřebné milosti, které jsou úměrné velikosti poslání. Je to milost udělující zvláštní moc, přivtělující člověka k veleknězi Ježíši Kristu, a dále je to milost podávající sílu k věrnému plnění všeho, co na sebe kněz vzal. Má být prostředníkem mezi nebem a zemí, rozdělovačem Božích tajemství. K tomu potřebuje oprávnění, moc, poslání. A poněvadž úkol, který na sebe bere, je velký a nesmírně odpovědný, potřebuje také sílu, a to velkou, úměrnou velikosti úkolu.

Svátost kněžského svěcení tedy oděla kněze milostí a oděla ho svátostným charakterem. Nikdo mu nebude moci vzít znamení kněžství; bude mu jednou ke slávě ve věčné blaženosti, bude-li se jeho život shodovat s krásou daru, nebo mu bude k nejvyššímu zahanbení ve věčném zavržení, zradí-li svatý úkol, který mu Bůh svěřil. I kněz je člověk hříšný, může padnout a stát se obětí hříchu, a jeho pád je tím tragičtější, čím vznešenější je jeho postavení. Pád kněze je pád otce. A nad pádem otce pláče celá rodina. Neměla by se proto celá křesťanská rodina modlit za to, aby nepadl kněz?

Kněz je obhájcem pravdy, jeho službou stoupají obětní dary na nebeský oltář, sdílí Kristovo kněžství, vtiskuje nový tvar tvoru, obnovuje v něm obraz Boha, činí z něj nové stvoření pro nadpozemský svět, a aby se vyjádřilo, co je v tom nejvznešenější, je zbožštěn a zbožšťuje. (svatý Řehoř Naziánský)

Kdosi řekl: „Bůh může stvořit jiné světy, mnohem krásnější, než je tento svět, ale nemůže učinit, aby někdo měl větší moc, než je moc kněžská, jak se uplatňuje zvláště v okamžiku proměňování při mši svaté.“ – V tu chvíli vidíme více než kdy jindy, jak je kněz druhý Kristus. Mluví a jedná jménem Kristovým, jako by sám Kristus stál u oltáře a pronášel nad chlebem a vínem proměňující slova: *Toto je moje tělo, toto je má krev...* Zdá se, jako by v této vrcholné chvíli kněžského života byl sám Bůh poslušen člověka. Zdá se, jako by se

mu podrobovaly zákony přírody, když na jeho slova se mění podstata chleba v podstatu těla Kristova. To je jeho kněžský charakter, jenž je účastí na velekněžském charakteru Kristově, vykonává v této chvíli eucharistický zázrak, aby krev Páně naplnila kalich a za pomoci kněze se dostala dychtící křesťanské duši.

A vidíme-li kněze, jak zbavuje hříšníka přítěže hříchu, žasneme právě tak nad mocí, jaká byla dána člověku. I zde je nám jasné, že kněz mluví jménem Kristovým, oděn v jeho osobu, v jeho moc. V něm Kristus pokračuje ve svém životě zachránce lidstva a bude pokračovat až do konce věků.

*Reginald M. Dacík OP
Věrouka pro laiky V.
Krystal, Olomouc 1948
redakčně upraveno*

Poznámky

¹ Tato tři slova pocházejí z řečtiny a znamenají: *biskup* – dohlížitel, dozorce; *kněz (presbyter)* – starší (nikoli věkem, ale vážností a vlivem v obci); *jáhen (diakonos)* – služebník.

² Co se týče látky a formy svátostného kněžství, vedl se mezi teology dlouho spor, který definitivně ukončil papež Pius XII. Apostolskou konstitucí z 30. listopadu 1947. Mnozí teologové se svatým Tomášem, opírajíce se o dekret sněmu florentského pro Armény, zastávali názor, že látkou kněžského svěcení je podání kalicha s vínem a pateny s hostií, kterých se svěcenec dotkne. Druzí tvrdili, že podstatnou látkou svátostného kněžství je vzkládání rukou biskupa a podání nástrojů je pouze obřad, který během doby Církve přidala. Jiní konečně pravili, že k platnosti kněžského svěcení je nutná obojí látka. V dogmatické konstituci Pius XII. prohlašuje, že jedinou látkou svátosti kněžského svěcení je vzkládání rukou biskupa – a to u kněžství první vzkládání – a formou jsou příslušná slova konsekrační modlitby. Podání nástrojů kněžského úřadu s příslušnými slovy – stejně je tomu u jáhenství a biskupství – je pouze obřad, který sice musí být vykonán, ale není nutný k platnosti kněžského (jáhenského, biskupského) svěcení.

ThDr. Reginald Maria Dacík OP (1907–1988), český teolog, redaktor, publicista, kněz dominikánského řádu

Poznámka k týdnu

Falešný soucit přináší své trpké plody

Eutanazie v Belgii se vymkla společnosti z rukou. Namísto kvalitní paliativní péče se společnost blahobytu spokojila s rychlým a levným řešením, jak nakládat s nejslabšími a bezbrannými. Akt zabití však není projevem lásky a křesťané jsou povinni se nespravedlivým zákonům postavit.

V září 2002 se Belgie stala po Nizozemsku druhou zemí světa, která od pádu nacionálně socialistického režimu v Německu legalizovala eutanazii. Od té doby počet provedených *zámků* roste; ve Flandrech dnes umírají tímto způsobem dvě procenta lidí.

Přední bioetický expert washingtonského Discovery Institute Wesley J. Smith zdůvodňuje tento trend tak, že souhlas s eutanazií stojí na dvou pilířích – jednak na rozšířeném povědomí, že zabití je přijatelnou odpovědí na lidské utrpení, jednak na ideologii krajního individualismu. Podle ní je člověk neomezeným pánem nad svým tělem a má absolutní právo o něm rozhodovat a nakládat s ním, včetně rozhodnutí směřujícího k vlastní smrti.

Nyní se však jasně ukazuje, že „svoboda volby“ hlásaná zastánci této ideologie

je klamnou iluzí ve srovnání s široce přijímaným názorem, že lékař ví, kdy je pro pacienta lepší ukončit jeho utrpení. Květnové číslo lékařského časopisu *The Canadian Medical Association Journal* publikovalo obsáhlý text, který dokazuje na průzkumu belgických zdravotních sester zapojených do péče o pacienty v terminálním stadiu, že eutanazie je velmi často prováděna i bez jakéhokoli projevu vůle pacienta, a to prostřednictvím smrticích léků. Sestry, na něž často lékaři bezprostřední úkon (tj. aplikaci smrticího léčiva) delegují, si často uvědomují, že toto jednání je za hranicí nejen medicínské etiky, ale i platné belgické právní úpravy. Přesto k němu dochází, protože zainteresovaní spoléhají na to, že tyto případy nemohou být ani odhaleny, tím méně potrestány.

Jakýkoli ústupek, kterým je objektivní mravní zlo povýšeno na zákon, nutně

spustí lavinu nebezpečných následků. Namísto kvalitní (a nákladné) paliativní péče se společnost blahobytu spokojí s rychlým a levným řešením, jak nakládat s nejslabšími a bezbrannými. Akt zabití však není projevem lásky a křesťané jsou povinni se nespravedlivým zákonům postavit.

Je třeba vážně se zamyslet nad významem slov, která pronesl papež Benedikt XVI. na své nedávné návštěvě Portugalska: „Spravedlivé společenské zřízení vyplývá z moudrého pohledu na život a na svět. [...] Život v pluralitě hodnotových systémů a etických pravidel žádá vydat se na cestu do nitra vlastního já a do jádra křesťanství, aby se posílila kvalita svědectví až ke svatosti a objevil se stezky misijního poslání až k radikálně mučednictví.“

Josef Mudra

LITURGICKÁ ČTENÍ

20. 6. Neděle **Zach 12,10–11, Žl 63, Gal 3,26–29, Lk 9,18–24**

12. neděle v mezidobí

21. 6. Pondělí **2 Král 17,5–8.13–15a.18, Žl 60, Mt 7,1–5**

Památka sv. Aloise Gonzagy

22. 6. Úterý **2 Král 19,9b–11.14–21.31–36, Žl 48, Mt 7,6.12–14**

sv. Jan Fisher a Tomáš More

23. 6. Středa **2 Král 22,8–13; 23,1–3, Žl 119, Mt 7,15–20**

sv. Josef Cafasso

24. 6. Čtvrtek **Iz 49,1–6, Žl 139, Sk 13,22–26, Lk 1,57–66.80**

Slavnost Narození sv. Jana Křtitele

25. 6. Pátek **2 Král 25,1–12, Žl 137, Mt 8,1–4**

sv. Vilém, ct. Ivan

26. 6. Sobota **Pláč 2,2.10–14.18–19, Žl 74, Mt 8,5–17**

sv. Jan a Pavel

Res Claritatis MONITOR – zpravodajský týdeník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Fotografie bez uvedení zdroje pocházejí z Flickr.com. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 1683820001/5500. Šéfredaktor: Mgr. Michaela Freiová. Redaktoři: Mgr. Dagmar Kopecká, Mgr. Ondřej Vaněček. Redakční rada: Vít Cigánek, RNDr. Václav Frei, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Zdeňka Rybová, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová, Mgr. Matyáš Zrno. Teologický poradce: P. Mgr. Pavel Mayer OP. Objednávky: Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 15 Kč, což za rok činí 675 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.